

- 818 -

II – AKTI OPĆINSKOG NAČELNIKA

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko-dobojski kanton
Općina Zavidovići
Općinski načelnik**

Broj: 02-14-5673/09
Datum: 30.12.2009.godine

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
OPĆINE ZAVIDOVIĆI ZA PERIOD
2010. - 2012. GODINA**

Zavidovići, 2009. godine

SADRŽAJ

Poglavlje 1: Uvod u Dokument okvirnog budžeta

Poglavlje 2: Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze

Poglavlje 3: Srednjoročna fiskalna strategija

Poglavlje 4: Struktura potrošnje u javnom sektoru

Plaće i naknade troškova zaposlenih u javnom sektoru
Izdaci za materijal i usluge
Transferi
Kapitalni rashodi i izdaci

Poglavlje 5: Budžetski prioriteti za period 2010. – 2012. godina

Prilog:

Tabela A: Projekcija poreznih i neporeznih prihoda
Tabela B: Ukupni troškovi plata i broj zaposlenih
Tabela C: Budžetske procjene po ekonomskoj kvalifikaciji

- 820 -

Poglavlje 1**UVOD**

U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine FBiH» broj 19/06, 19/06, 76/08, 5/09, 32/09 i 51/09), pripremljen je Dokument okvirnog budžeta (DOB) koji je dio pristupa Srednjoročnog okvira rashoda za 2010. – 2012. godinu. Ovaj dokument je rezultat izrade i planiranja srednjoročnog budžeta po metodologiji „10 koraka“, koja je zasnovana na najboljim međunarodnim iskustvima.

Izrada Dokumenta okvirnog budžeta za trogodišni period postala je uobičajena praksa na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini. S obzirom da se temelji na prioritetima i politikama Vlade, Dokument okvirnog budžeta je koristan instrument u stvaranju kvalitetnijeg strateškog osnova za raspodjelu budžetskih sredstava.

Dokument okvirnog budžeta za period 2010. - 2012. godina izlaže fiskalnu strategiju i budžetske planove za slijedeće tri godine i ima za cilj da razvije bolju stratešku osnovu za pripremu budžeta. DOB predstavlja preliminarni nacrt budžeta za 2010. godinu, te daje predviđanja za 2011 -2012. godinu. Osnova za izradu budžeta zasniva se na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih pokazatelja, te prognozi prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene Dokumentom okvirnog budžeta.

Višegodišnje planiranje i priprema DOB - a započeto je 2006. godine u okviru Ministarstva finansija, uz podršku Odjela za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije (DFID) a tehničku pomoć pružala je konzultantska kuća PKF, koju finansira Vlada Velike Britanije.

Još jedan bitan cilj Dokumenta okvirnog budžeta je i da osigura sveobuhvatan i konsolidiran okvir planiranja rashoda na nivou kantona, objedinjujući podatke o fiskalnom stanju kantona, općina i vanbudžetskih fondova.

Služba za upravu ekonomskih poslova i poduzetništvo predlaže Općinskom načelniku općine Zavidovići da razmotri i usvoji Dokument okvirnog budžeta općine Zavidovići za period 2010 - 2012. godina kao osnovu za pripremu, planiranje i izradu budžeta i finansijskih planova u općini Zavidovići za fiskalnu 2010. godinu.

Poglavlje 2**SREDNJOROČNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE**

Prema projekcijama Direkcije za ekonomsko planiranje Bosne i Hercegovine (DEP-a) nominalni BDP u 2008. godini iznosio je 27.331 milion KM, što predstavlja rast od 12,7 % u odnosu na 2007. godinu dok je realni BDP iznosio 5,5 % u odnosu na 2007.

Osnovne makroekonomske projekcije u Bosni i Hercegovini za period 2010-2012. godina su sljedeće:

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Nominalni BDP u mil KM	24.335	27.331	27.396	27.915	30.357	33.154
Nominalni rast u %	14,6%	12,7%	0,2%	1,9%	8,7%	9,2%
BDP deflator (prethodna godina = 100)	104,6	106,4	101,8	101,9	102,7	102,4
Realni BDP u mil KM (prethodna godina = 100)	23.273	25.684	26.909	27.405	29.553	32.384
Realni rast u %	10,0%	5,5%	-1,5%	0,0%	5,9%	6,7%
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	4,17%	7,37%	1,43%	1,74%	2,25%	2,46%
Potrošnja u mil KM	24.470	27.761	27.844	28.680	30.465	32.353
Vladina potrošnja u mil KM	4.454	5.077	5.101	5.179	5.438	5.710
Privatna potrošnja u mil KM	20.017	22.684	22.743	23.501	25.027	26.643
Investicije u mil KM	6.830	8.013	7.001	7.348	8.581	9.920
Vladine investicije u mil KM	745	1.043	855	915	1.126	1.328
Privatne investicije u mil KM	5.637	6.555	5.647	5.910	6.906	8.015
Nacionalna štednja u % BDP-a	16,8%	14,5%	13,7%	12,4%	14,1%	16,5%
Vladina štednja u % BDP-a	1,1%	1,0%	-0,7%	0,6%	1,0%	1,5%
Privatna štednja u % BDP-a	15,7%	13,5%	14,4%	11,8%	13,1%	15,0%
Bilans tekućeg računa u mil KM	-2.731	-4.054	-3.257	-3.881	-4.294	-4.466
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-11,2%	-14,8%	-11,9%	-13,9%	-14,1%	-13,5%
Nominalni Rast uvoza u %	17,8%	16,6%	-9,7%	8,4%	9,9%	10,5%
Nominalni Rast izvoza u %	14,3%	12,5%	-7,8%	7,9%	12,5%	15,4%

Ekonomski rast u 2008. godini

Prema procjeni DEP-a u 2008 godini BiH ekonomija je ostvarila snažan, mada u odnosu na 2007. usporen, realni rast od 5,5%. Nosioi ovog rasta su bili finalna potrošnja i investicije a doprinos vanjske trgovine je bio negativan. Finalna potrošnja je zahvaljujući javnoj potrošnji, zabilježila ubrzan rast, dok su investicije rastle usporeno u odnosu na 2007 godinu. Stopa rasta uvoza je opadala, i nastavljeno je povećanje vanjskotrgovinskog deficita iz prethodne godine. Porast svjetskih cijena

nafte i hrane u prvom polugodištu, te svjetska ekonomska kriza prouzrokovali su smanjenje tražnje metala, što je najviše pogodilo proizvodnju metala i autoindustriju, i rezultiralo povećanjem deficita i usporavanjem ekonomskog rasta u BiH 2008. godine.

U 2008. godini je u Federaciji BiH ostvaren rast fizičkog obima **industrijske proizvodnje** po stopi od 7,9%, pri čemu je rast u prerađivačkoj industriji iznosi 8,2%, a u proizvodnji električne energije 9,1%.

Spoljno trgovinska razmjena u 2008. godini u Bosni i Hercegovini bilježi deficit koji je u odnosu na 2007. godinu veći za 20,41%, a u Federaciji BiH za 16,66%.

Pokrivenost uvoza izvozom u Bosni i Hercegovini iznosi 43,0 indeksna poena, u Federaciji BiH od 43,0. U odnosu na 2007. godinu, u BiH bilježi pad od 3,69%, a u FBiH 2,49%.

Tržište rada BiH u 2008. godini obilježio je ubrzan rast **broja zaposlenih** od 5,1%, a FBiH od 4,1% u odnosu na 2007. godinu.

U 2008. godini u BiH je zabilježen ubrzan rast **plaća** podstaknut snažnim rastom plaća u javnom sektoru. Prosječna neto plaća u BiH je iznosila 752 KM što je povećanje od 16,6% u odnosu na 2007. godinu, a u FBiH 751 KM, sa porastom od 13,5%. Usljed visoke stope inflacije u BiH, realni rast neto plaća u BiH bio je samo 8,6%.

Prosječna godišnja **penzija** u BiH u 2008. godini je iznosila 324 KM što je 23% više u odnosu na 2007. godinu, a u FBiH 348 KM, što predstavlja rast od 13,4%. Rastu penzija doprinijelo je povećanje broja zaposlenih.

U BiH je u 2008. godini zabilježena najveća **inflacija** u posljednjih pet godina podstaknuta snažnim rastom cijena sirove nafte kao i hrane na svjetskom tržištu. Prosječna godišnja inflacija u BiH iznosila je u 2008. godini 7,4%, a u Federaciji 7,7%. Najveći rast cijena su ostvarile prvenstveno kategorije: hrana i bezalkoholna pića (12,1%), stanovanje i energenti (8,5%) i transport (11,2%).

Recesija i oporavak privrede u BiH

U 2009. godini se očekuje recesija sa realnim padom BDP-a od **3,0%**, dok se za 2010. predviđa blagi oporavak privrede.

Blagi oporavak privrede očekuje se tokom 2010. godine koji je rezultat paketa mjera koje su preduzele EU i vlasti u BiH tokom 2009. godine u borbi za ublažavanje krize. Prema pretpostavkama DEP-a tokom 2010. godine očekuje se povećanje izvoza od 8%, odnosno povećanje stope uvoza od 7,4% u odnosu na 2009. godinu.

Period 2011.-2012. je razdoblje u kojem se smatra da će doći do značajnijeg oporavka BH ekonomije odnosno izvoza i priliva stranih direktnih investicija. Prema procjenama DEP-a oporavak industrijske proizvodnje i brže stope rasta izvoza će podstaći nešto značajniji rast broja zaposlenih od 4-6%.

Poseban osvrt na pretpostavke i prognoze makroekonomskog okvira za Federaciju Bosne i Hercegovine

Efekti Svjetske ekonomske krize uz već ispoljene domaće slabosti nagovjestili su da će Federacija BiH u 2009. godini pretrpjeti recesiju. Efekti krize su sve prisutniji, što se ogleda u padu privredne aktivnosti, izvoza, uvoza, stranih investicija i rastu nezaposlenosti.

Potrošnja u FBiH veća je od proizvodnje, a dodatna tražnja se finansira iz inostranih izvora kao što su strana ulaganja i krediti.

Tabela 2. - Makroekonomski pokazatelji u FBiH za period 2010.-2012.

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
Nominalni BDP u mil KM	15.434	17.027	17.027	17.369	18.892	20.652
Nominalni rast u %	14,6%	12,3%	-1,7%	2,0%	8,7%	9,3%
BDP deflator (prethodna godina = 100)	104,6	106,4	101,3	101,9	102,8	102,6
Realni BDP u mil KM (prethodna godina = 100)	14.761	16.290	16.814	17.034	18.370	20.137
Realni rast u %	10,0%	5,5%	-3,0%	0,0%	5,8%	6,6%

Federacija Bosne i Hercegovine prolazi kroz period u kojem će biti veoma teško osigurati makroekonomsku stabilnost i čini se da je u prvim momentima najbitnije očuvati stopu privrednog rasta, radna mjesta i ublažiti socijalne tenzije.

Zaključivanje stand-by aranžmana sa MMF-om će u dobroj mjeri dovesti do ukupne finansijske stabilizacije BiH, posebno Federacije BiH i time značajno olakšati put ka ostvarenju postavljenih makroekonomskih ciljeva.

Efekti svjetske ekonomske krize, mogli bi u FBiH doživjeti vrhunac u 2009. godini, gdje procjene govore da će FBiH u 2009. godini pretrpjeti recesiju sa realnim padom BDP-a od -3%. Budu li se uspješno implementirale mjere ekonomske i fiskalne politike u toku 2009. i 2010. godine, u 2011. godini bi moglo doći do postepenog oporavka i stabilizacije ekonomije.

Glavna pretpostavka za ispunjenje srednjoročnog makroekonomskog cilja, jakog privrednog rasta FBiH, leži u ubrzanom sprovođenju strukturalnih reformi realnog, finansijskog i javnog sektora (kroz reorganizaciju i racionalizaciju vladine potrošnje), što će voditi poboljšanju konkurentnosti i fleksibilnosti ukupne ekonomije BiH, povećanju štednje i investicija, te višem nivou izvoza.

Poglavlje 3

SREDNJOROČNA FISKALNA STRATEGIJA

Fiskalna strategija temelji se na srednjoročnim politikama djelovanja Vlade Federacije Bosne i Hercegovine koje su utvrđene u projektu Fiskalna politika i poslovni ambijent Federacije Bosne i Hercegovine, sa ciljem jačanja upravljanja javnim finansijama, ujednačene fiskalne politike na nivou Bosne i Hercegovine i jačanju finansijske discipline.

Nastavak restriktivne javne potrošnje na svim nivoima je jedan od prioriteta ekonomske politike za 2010. - 2012. godinu, sa osnovnim ciljem održavanja stabilnog fiskalnog sistema i kontrole potrošnje.

S tim u vezi, Vlada FBiH je usvojila Zakon o načinu ostvarivanja ušteta u Federaciji Bosne i Hercegovine koji nalaže uštete na plaćama, naknadama, transferima i drugim tekućim rashodima tokom trajanja programa sa MMF-om.

Zbog oštrog porasta potrošnje i slabog izvršenja prihoda po osnovu indirektnih poreza, fiskalno stanje u BiH se znatno pogoršalo u 2008. godini. Povećanje plaća u javnoj upravi i veća potrošnja na transfere po osnovu prava, zajedno sa rastućim povratima PDV-a, te nižim prihodima od carina, rezultirali su u 2008. godini deficitom od 4% BDP-a na nivou cijele zemlje (nivou FBiH 1,5%).

Vlade u BiH, svjesne da bi dosadašnji trendovi potrošnje i postojeće izvršenje prihoda moglo dovesti do deficita od 8% BDP-a konsolidirano za cijelu zemlju, odlučile su primjeniti sveobuhvatnu strategiju usmjerenu ka očuvanju makroekonomske stabilnosti i održivog razvoja, te zatražile pomoć od MMF-a, kroz program Stand-by aranžmana.

Projekcije indirektnih poreza

Fiskalno vijeće je 29.06.2009. godine usvojilo Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini za period 2010.-2012., kojim je uspostavljen zajednički fiskalni okvir za cijelu zemlju, **uključujući makroekonomske i projekcije prihoda po osnovu indirektnih poreza**, te fiskalnog cilja za naredni period.

Za izradu projekcija prihoda od indirektnih poreza odgovorno je Odjeljenje za makroekonomsku analizu (OMA) Upravnog odbora UINO. Osnovu izrade projekcija čini procjena makroekonomskih pokazatelja izrađena od strane Direkcije za ekonomsko planiranje BiH (DEP), kao i istorijske šeme naplate pojedinih kategorija prihoda.

Bruto naplata poreza u prvom tromjesečju 2009. godine pokazuje pad od 9,8% u odnosu na isti period prethodne godine.

Potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju došlo je do značajnog gubitka prihoda od carina i prihoda od PDV-a, budući da carina ulazi u osnovicu za obračun PDV-a. Ako se uzmemo u obzir efekti koji bi trebali biti ostvareni uvođenjem izmjena Zakona o akcizama, kojim se povećavaju akcize na duhan, kafu i naftne

proizvode, pad ukupnih prihoda od indirektnih poreza u 2009. godini bi iznosio 5,68%.

Tabela 3. - Projekcije prihoda od indirektnih poreza

	Nominalno					Procentualno			
	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2009.	2010.	2011.	2012.
PDV (net)	3119,4	2925,0	3035,0	3224,1	3424,3	-6,2%	3,7%	6,2%	6,2%
Akcize	937,3	1027,7	1101,8	1149,0	1203,2	9,6%	7,2%	4,2%	4,7%
Carine	651,3	416,8	399,0	371,7	336,9	-36,0%	-4,2%	-6,8%	-9,3%
Putarina	189,5	259,1	318,3	336,8	359,0	36,7%	22,8%	5,8%	6,6%
Ostalo	29,3	22,1	22,3	22,5	22,7	-24,7%	1,0%	1,0%	1,0%
UKUPNO	4927,0	4650,7	4876,5	5104,1	5346,2	-5,6%	4,8%	4,6%	4,7%

Ukupan iznos neto prihoda od PDV-a u 2010. godini očekuje se sa porastom od 3,71% u odnosu na očekivane prihode u 2009. godini. Osnovni uzrok rasta predstavlja projekovani rast krajnje potrošnje, a time i porezne osnovice, u skladu sa projekcijama DEP-a. Projektovani rast prihoda od PDV-a je nešto veći od projektovanog rasta potrošnje obzirom da projekcija za 2009. godinu uključuje polugodišnje efekte izmjene **zakonske regulative**, dok projekcija za 2010. godinu uključuje efekte za čitavu godinu.

Ukupno planirani prihodi od indirektnih poreza **za raspodjelu** na nivou BiH u 2010. godini iznose 4.762,8 miliona KM sa rastom od svega 3,8% u odnosu na projekciju za 2009. godinu. Ovaj iznos ne sadrži pretpostavljene iznose putarina od 0,10 KM, što u ukupnom iznosu predstavlja umanjeње od 113,7 miliona KM u odnosu na ukupne projekcije prikazane u prethodnoj tabeli. Ova sredstva ostaju neraspoređena do donošenja odluke UIO o raspodjeli putarina između Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko distrikta.

Od ovog iznosa Federaciji BiH dodjeljuje se 2.630,8 miliona KM, što je za 5,5% više u odnosu na procjenu za 2009. godinu. Za naredne dvije godine predviđa se rast od 4,6% na godišnjem nivou.

Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH je detaljno regulirana raspodjela prihoda od indirektnih poreza između Federacije, kantona, jedinica lokalne samouprave i direkcija za ceste.

Projekcije o raspodjeli sredstava sa JR UIO su rađene pod pretpostavkom da neće doći do prijenosa nadležnosti (sa nivoa Federacije BiH i kantona na nivo države ili kantona na nivo Federacije BiH) i ne uključuju novi prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, kojim se predlaže nova raspodjela prihoda od indirektnih poreza između korisnika u Federaciji BiH, do roka važenja Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica, što bi sve moglo imati uticaja na drugačiju raspodjelu i ukupan obim javnih prihoda između različitih nivoa vlasti u Federaciji BiH, budući da se usvojeni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda na teritoriji Federacije BiH još uvijek razmatra po proceduri predviđenoj za razmatranje zakona za koje je pokrenut vitalni nacionalni interes.

Projekcije indirektnih poreza po kantonima

U slijedećim tabelalarnim pregledima daju se projekcije prihoda sa jedinstvenog računa po kantonima za period 2009.-2012. godina:

- 826 -

Tabela 4. - Projekcije prihoda sa Jedinstvenog računa za kantone

Kanton	2009.	2010.	2011.	2012.
Ukupno projecirani prihodi za kantone	1.200.794.662,00	1.254.263.413,00	1.275.867.746,00	1.349.042.305,00
Unsko-Sanski kanton	119.844.591,00	128.448.337,00	132.324.940,00	139.910.721,00
Posavski kanton	18.222.776,00	17.907.766,00	17.642.508,00	18.653.899,00
Tuzlanski kanton	203.192.759,00	213.763.266,00	218.220.860,00	230.730.788,00
Zeničko -Dobojski kanton	161.219.742,00	173.731.962,00	179.440.884,00	189.727.676,00
Bosansko-Podrinjski kanton	22.822.900,00	24.901.397,00	25.871.338,00	27.354.462,00
Srednjobosanski kanton	105.872.332,00	114.961.037,00	119.169.200,00	126.000.802,00
Hercegovačko -Neretvanski kanton	101.021.553,00	104.608.896,00	105.946.802,00	112.020.405,00
Zapadno-Hercegovački kanton	38.222.002,00	39.355.894,00	39.744.469,00	42.055.896,00
Sarajevski kanton sa općinama kantona	391.222.603,00	390.982.800,00	388.722.731,00	411.007.005,00
Kanton 10	39.153.404,00	45.602.058,00	48.784.014,00	51.580.651,00

Tabela 5. - Projekcije prihoda sa Jedinstvenog računa za općine

Kanton	2009.	2010.	2011.	2012.
Ukupno projecirani prihodi općina po kantonima	191.006.231,00	199.696.333,00	204.230.277,00	214.880.840,00
Unsko-Sanski kanton	24.499.638,00	25.926.536,00	26.544.237,00	28.065.936,00
Posavski kanton	3.416.873,00	3.326.979,00	3.261.009,00	3.447.953,00
Tuzlanski kanton	41.344.246,00	41.726.314,00	41.701.991,00	44.092.638,00
Zeničko -Dobojski kanton	28.672.469,00	32.504.182,00	34.365.365,00	36.335.425,00
Bosansko-Podrinjski kanton	2.446.249,00	2.725.006,00	2.858.442,00	3.022.307,00
Srednjobosanski kanton	18.988.209,00	21.278.614,00	23.381.049,00	23.664.085,00
Hercegovačko -Neretvanski kanton	21.614.856,00	21.980.553,00	22.055.218,00	23.319.575,00
Zapadno-Hercegovački kanton	8.866.705,00	8.182.943,00	7.774.551,00	8.220.242,00
Sarajevski kanton sa općinama kantona	32.979.851,00	33.317.191,00	33.314.937,00	35.224.779,00
Kanton 10	8.177.135,00	8.728.015,00	8.973.478,00	9.487.900,00

Tabela 6. - Projekcije prihoda sa Jedinstvenog računa za direkcije cesta

Kanton	2009.	2010.	2011.	2012.
Sredstva sa JR za Direkciju	88.470.819,00	92.495.926,00	94.132.789,00	99.529.131,00
Direkcija cesta FBiH	35.388.328,00	36.998.370,00	37.653.116,00	39.811.652,00
Kantoni ukupno:	53.082.491,00	55.497.556,00	56.479.673,00	59.717.479,00
Unsko-Sanski kanton	6.518.530,00	6.815.100,00	6.935.704,00	7.333.306,00
Posavski kanton	1.120.041,00	1.170.998,00	1.191.721,00	1.260.039,00
Tuzlanski kanton	10.027.283,00	10.483.488,00	10.669.010,00	11.280.632,00
Zeničko -Dobojski kanton	7.633.262,00	7.980.548,00	8.121.777,00	8.587.373,00
Bosansko-Podrinjski kanton	647.606,00	677.070,00	689.052,00	728.553,00
Srednjobosanski kanton	4.692.492,00	4.905.984,00	4.992.803,00	5.279.025,00
Hercegovačko -Neretvanski kanton	5.095.918,00	5.327.766,00	5.422.049,00	5.732.879,00
Zapadno-Hercegovački kanton	1.895.045,00	1.981.263,00	2.016.324,00	2.131.914,00
Sarajevski kanton sa općinama kantona	13.753.674,00	14.379.417,00	14.633.883,00	15.472.799,00
Kanton 10	1.698.640,00	1.775.922,00	1.807.350,00	1.910.959,00

Porez na dohodak

Prema novom Zakonu o porezu na dohodak koji je stupio na snagu 01.01.2009. godine, porez na dohodak predstavlja integralni oblik oporezivanja prihoda iz poreza na plaću i drugih ličnih primanja i poreza na dodatna primanja (vrsta prihoda 713111, 713113), poreza na dobit od privrednih i profesionalnih djelatnosti (vrsta prihoda 711111), poreza na prihod od poljoprivrednih djelatnosti (vrsta prihoda 711112), poreza na prihod od autorskih prava, patenata i tehnoloških unapređenja (vrsta prihoda 711113), poreza na ukupan prihod fizičkih lica (vrsta prihoda 711114), poreza na prihod od imovine i imovinskih prava (vrsta prihoda 711115) i porez na prihod od igara na sreću (vrsta prihoda 715211).

Budući da je uvođenjem poreza na dohodak nestalo niz poreza, neophodno je bilo izračunati stopu raspodjele prihoda između kantona i općina.

Projekcija poreza na dohodak u Budžetu općine Zavidovići u 2010. godini urađena je na bazi procijenjenog nivoa poreza Kantona i općine koji sačinjavaju porez na dohodak za 2008. godinu (porez na plaću, porez na dodatna primanja i porez na prihod od igara na sreću), sa smanjenjem od 16,0 % i ostvarenja u 2009. godini.

Ostali porezi

Ostali porezi su za 2010. godinu planirani u iznosu od 0,076 miliona KM i odnose se na posebne poreze na plaću i posebne poreze po osnovu ugovora o djelu i privremenih i povremenih poslova za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (namjenska sredstva). Ovi porezi se u naredne dvije godine projiciraju u iznosu od 0,083 odnosno 0,091 miliona KM.

Neporeski prihodi

Neporeski prihodi su projicirani u 2010. godini u ukupnom iznosu od 1,68 miliona KM i manji su za 19% u odnosu na 2009. godinu. U okviru ovih prihoda budžetska sredstva (naknade, takse, novčane kazne i ostali prihodi) iznose 0,99 miliona KM i manji su za 30% u 2010. godini u odnosu na 2009. godinu, a veći za 11% u projekcijama narednih za prethodnu godinu.

Poglavlje 4

SRUKTURA POTROŠNJE U JAVNOM SEKTORU

U ovom poglavlju su sažeta glavna pitanja iz oblasti upravljanja javnim sredstvima i budžetske reforme u Bosni i Hercegovini. Ovakva analiza predstavlja važan element u srednjoročnom planiranju budžeta i pruža pregled strukture budžeta po ekonomskim kategorijama, kao i strukturalne disbalanse, koje je neophodno uzeti u obzir prilikom donošenja odluka o prioritetima potrošnje i gornjih granica potrošnje budžetskih korisnika. U ovom poglavlju se analiziraju i daju preporuke po pitanju strukture potrošnje na plate, materijalne troškove, transfere i kapitalne izdatke.

- 828 -

Na osnovu ove analize i prognoze prihoda, urađene su projekcije budžetske potrošnje po ekonomskoj klasifikaciji za period 2010. - 2012. godina.

Predviđeni nivo potrošnje biti će teško održiv, tako da je imperativ na Općinskom načelniku da se odupre povećanju potrošnje van okvira onoga što je fiskalno održivo. Zahtjevi za porastom potrošnje u prioritetnim područjima se moraju izmiriti uštedama na nisko prioritetnim područjima.

U **tabeli C** (u prilogu) daju se ukupni troškovi po osnovu rashoda iz budžeta i po osnovu prihoda od sopstvene djelatnosti i namjenskih sredstava (**tabela A**).

Iz tabele je vidljivo da procjene za 2010. godinu predviđaju obezbjeđenje sredstava za bruto plaće, naknade troškova zaposlenih i povećanje neophodnih izdataka za materijal i usluge, uz istovremeno zadržavanje trenda rasta kapitalnih grantova i kapitalnih izdataka, što ukazuje na procjenu da će i budžet za 2010. godinu imati razvojnu komponentu kao u 2009. godini.

Plaće i naknade troškova zaposlenih

Ukupna očekivana potrošnja na plaće i naknade troškova zaposlenih u općini Zavidovići u 2010. godini iznosi 2,5 miliona KM što predstavlja smanjenje od 0,22 miliona KM ili 9,0% u odnosu na 2009. godinu.

Plate i broj zaposlenih u općini Zavidovići dati su **tabeli B** (u prilogu).

Izdaci za materijal i usluge

Potrošnja na materijal i usluge se procjenjuje na 0,36 miliona KM u 2010. godini, što predstavlja 4,0 % ukupnog budžeta općine. Izdaci za materijal i usluge u 2010. godini su na istom nivou od procijenjenih za 2009. godinu, dok se u projekcijama za 2011. i 2012. predviđa smanjenje od 3 % u odnosu na prethodne godine.

Transferi

Ukupno projicirani tekući transferi u 2010. godini iznose 2,29 miliona KM i u odnosu na procjenu 2009. godinu manji su za 58 %, a u ukupnom budžetu učestvuju sa 29 %, od čega se na transfere pojedincima odnosi 0,65 miliona KM, transfere drugim nivoima vlasti 0,10 miliona KM i ostale tekuće transfere 1,54 mil KM.

Kapitalna potrošnja općine Zavidovići

Ukupni kapitalni izdaci iz budžeta se procjenjuju na 2,56 miliona KM u 2010. godini, što predstavlja 33 % ukupnog budžeta kantona. Za 2011. i 2012. godinu se očekuje potrošnja u iznosu 2,6 miliona KM, odnosno 3,03 miliona KM. Opređenjenjem Općinskog načelnika za razvojni budžet je uticalo da se iz budžeta iz godine u godinu izdvajaju znatna sredstva za kapitalne projekte. Prikaz kapitalnih izdataka općine Zavidovići dat je u **tabeli C** (u prilogu).

- 829 -

Predviđeni kapitalni projekti uključuju:

- Kapitalne projekte iz cestovne infrastrukture
- Kapitalne projekte iz oblasti vodoprivrede
- Kapitalne projekte iz oblasti građevinarstva
- Nabavku opreme budžetskim korisnicima

Poglavlje 5

BUDŽETSKI PRIORITETI ZA PERIOD 2010. - 2012. GODINA

Budžet je glavni instrument za određivanje politika Općinskog načelnika. On je sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi Općinskog načelnika provode u usluge, programe i aktivnosti koje su usmjerene ka ispunjavanju socijalnih i ekonomskih potreba građana.

Suočena sa prioritetima i zahtjevima budžetskih korisnika koji nadilaze nivo raspoloživih resursa, obaveza je Općinskog načelnika da donese odluke o tome koje su njene prioritetne politike. Budžetski korisnici općine Zavidovići su imali obavezu pripremiti i dostaviti Službi za upravu ekonomskih poslova i poduzetništvo svoje finansijske planove. Cilj ovih planova je da općinske službe pruže mogućnost da doprinesu izradi Dokumenta okvirnog budžeta za period 2010. – 2012. godinu tako što će odrediti svoje ključne prioritete za raspodjelu budžeta za 2010. godinu i za naredne godine, a u skladu sa ciljevima ekonomskih i društvenih politika. Korisnici su utvrdili svoje prijedloge visoko - prioritetne potrošnje (za postojeće i nove programe/aktivnosti), kao i moguće uštede/opcije smanjenja za programe nižeg prioriteta, kako bi se ti resursi preusmjerili na inicijative višeg prioriteta.

Služba za upravu ekonomskih poslova i poduzetništvo predlaže Općinskom načelniku općine Zavidovići da razmotri i usvoji Dokument okvirnog budžeta općine Zavidovići za period 2010 - 2012. godina kao osnovu za pripremu, planiranje i izradu budžeta i finansijskih planova u općini Zavidovići za fiskalnu 2010. godinu.

OPĆINSKI NAČELNIK

(M.P.)

Hakija Osmić, dipl.ecc, s.r.